

VREME-trenutno fizikalno stanje v najnižji plasti ozračja. Lahko se stalno spreminja. **PODNEBJE**-povp letni potek vremena v nekem kraju. **ATMOSFERA**/ozračje-plinski ovoj okoli zemlje. **sestava**:78%N, 21%O, žlahtni plini. **KONDENZACIJSKA JEDRA**: majhni trdi delci v zraku v katerih se voda kondenzira-npr prah, kristali soli, bakterije..če jih je preveč je zrak onesnažen. **Emisije**-izpusti različnih snovi v ozračje. **Smog**-onesnažen zrak v mestih, uporaba fosilnih goriv. **STRATOSFERA**-stabilno območje, letala. **OZONSKA PLAST**-preprečuje prepuščanje uv žarkov, se tanjša zaradi človeka-**ozonska luknja**. **TROPOSFERA**-najnižja plast ozračja, z višino pada temp, pritisk se veča. **Freoni**-CFC-razpršilci, klimatske naprave.

PODNEBNI ELEMENTI:temp, zračni tlak, vlaga v zraku, uv sevanje-se spreminjajo-**modikatorji**.

Geog širina-padni kot sončnih žarkov se spreminja, večji kot močnejši žarki, visoka temp, nizek zračni pritisk. **Relief**-z nadmorsko višino temp pada 0,65°C/100m. **usmerjenost:prisojna območja**-več sonca, rastlin. **Osojna območja**-manj sonca in gozdov.

Razporeditev kopnega in morja: **MORJE**-več padavin, pozimi topleje, morje oddaja toploto, manjše temp razlike, se počasi segreva/ohlaja-slab prevodnik. **KOPNO**-velike temp razlike, dober prevodnik.

Vrtenje zemlje/rotacija-odklonilna sila/coriolisova sila- S morski tokovi odkanjajo v desno, J pa v levo. temp pri tleh je nižja kot v gorah, ker sonce pod manjšim kotom posije v kotlino. **Temp obrat/inverzija**

Megla-takrat ko ne vidimo dobro v razdalji enega km. Nastane s kondenzacijo vlage. **Absolutna vlaga**-dejanska vlaga v zraku, merjena s HIDROMETROM.(g/m³)

relativna vlaga: razmerje med absolutno in maksimalno vlago, ki jo zrak lahko sprejme. Vlaga je odvisna od temp, največ vlage poleti, 100%vlaga->dež-kondenzacija. **Pogoji za padavine**: ohlajanje zraka(tako da se dvigne).

PADAVINE: **konvekcijske/termične**-črni nevihtni oblaki iz drobnih kapljic, nevihte, nalivi, visoke temp. **orografske padavine**-zaradi visoke gorske pregrade se zrak dviguje, ohlaja, nastanejo padavine. **Ciklonske padavine**-cikloni sklenejo območje nizkega zračnega pritiska. V ciklonu se srečata topel, hladen zrak-nastane fronta(hladen zrak izpodriva toplega, se dviga in stem ohlaja)-nastanek padavin. **Genovski ciklon** nad genovo. **Anticiklon**-sklenjeno območje visokega zračnega pritiska-fizikalno stanje ki se spreminja. Zračni tlak je povezan s težo zraka nad opazovano površino. Če se dvignemo se tlak zmanjša.(1013mb-normalen zračni tlak)

Oblike padavin:padavine lepega vremena-te nastanejo na tleh-slana rosa ivje žled. **Padavine slabega** vremena-nastanejo iz oblaka dež sneg sodra toča. **Izohiete**-črte ki povezujejo kraje z enako količino padavin. Zračni tlak se meri z **barometrom**. **Izobare**-črte ki povezujejo kraje z enakim zr tlakom.

VETER: ko se zrak giblje v vodoravni smeri. vsaka razlika v zr tlaku povzroči veter. Krajevni, obalni, pobočni, zahodni vetrovi, pasati. **Toplotni pasovi**-velika območja ki se v obliki pasov raztezajo okoli zemlje.

Podnebja tropskega pasu: ni letnih časov, razlikujejo se v količini padavin, visoke temp čez celo leto.

Ekvatorialno-temp pb enake cez celo leto, veliko padavin, osrednji del afrike, j del azije, rastlin tropski deževni gozd, prst ferarsol. **Savansko**-temp celo leto visoke, padavin 500-1500 neenakomerno razporejene, deževna sušna doba, rastlin savansko travniško, prst ferarsol. **Tropsko polsuho**, suho podnebje-visoke temp, malo padavin, polsuho(250-500), suho(0-250), rastlin grmovna savana, puščavsko, prst kserosoli. **Podnebja subtropskega** pasu-visoke temp, velika nihanja, izoblikovani letni časi, mile zime, vroča poletja. **Sredozemsko** podnebje-vroča poletja, mile zime, suha poletja, deževne zime, rastlin makija, zimzelene, oljka, prst tera rossa. **Subtropsko suho, polsuho** podnebje-velika temp nihanja, malo padavin suho(0-250), polsuho(250-500). **Subtropsko vlažno** podnebje-visoke temp poleti, velika nihanja, enakomerne padavine, monsumi, višek padavin polet, rastlin subtropski vlažni gozd in monsunski gozd.

Zmernotopli pas: velika temp nihanja, oddaljenost od morja, morski tokovi, gorske pregrade, vpliv ciklonov.

Oceansko podnebje-sveža poletja, ocean vpliva na temp, mila zima, razporejene padavine, megla oblačnost, rastlin listnati gozd. **Celinsko/kontinentalno** podnebje-velika temp nihanja, kontinentalno vlažno(J vroča poletja, S hladna, mrzle zime, 500-1260 padavin), kontinentalno suho, polsuho. **Zmerno hladno**-velika temp nihanja, malo padavin(poleti konvekcijske), iglasi gozd, tajga. Hladni podnebji: **subpolarni pas:subpolarno/tundrsko** podnebje-jul 0-10 stopinj, zima -30, mahovi, lišaji. **Polarni pas: polarno podnebje**-pod 0°C. **gorska podnebja**-temp se niža z nadmorsko višino, gozdna meja $\geq 10^\circ$, snežna meja $\geq 0^\circ$.